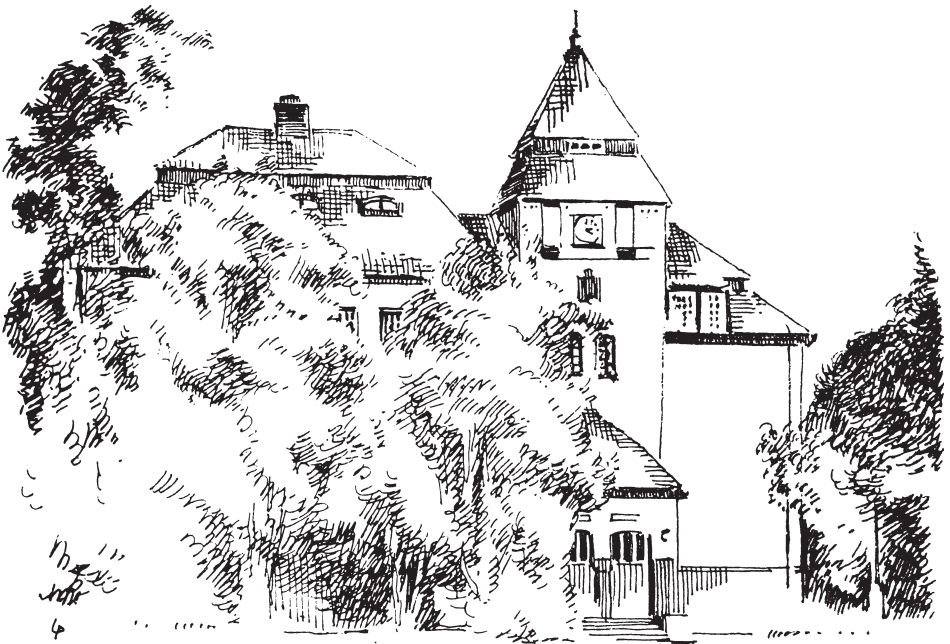

ÖSTANÅBLADET

Redaktionskommitté:

Årgång 54 Hans Toll, Kenneth Mattelin, Margaretha Bladh & Karin Elardt Maj 2021

Tuschteckning av Lennart Palmér ur boken "Eksjö – med ritstift och penna"

EKSJÖHUS

Hus för hela livet

www.eksjohus.se · Tel 0381-38300

Swedbank

AB Bruzaholms Bruk

Grundat 1660

Toppmodernt gjuteri med gamla anor

www.bruzabruk.se

0381-201 80

ADVOKATFIRMAN STURE LARSSON AB

Advokat Sture Larsson, Eksjö

Advokat Hanna Larsson, Stockholm

www.advokatensturelarsson.se

En resa i framtiden

Mitt namn är Ellen Sjöbrink och jag är 19 år gammal. Jag gick ut det naturvetenskapliga programmet förra året. Jag har nu fått en anställning på förskolan Galaxen och ska jobba som utbildad förskolelärare. Jag inspireras av att jobba med människor därför vet jag att det är det jag ska jobba med i framtiden. Tack vare att jag testat många jobb har jag lite koll på vilka vägar jag vill gå i livet. Exempelvis testade jag att gå bredvid en sjuksköterska på akuten, vilket visade sig vara ett intressant ämne för mig. Jag har alltid velat plugga vidare men har varit lite osäker på till vad. Däremot kändes det helt rätt efter att jag gått bredvid på akuten. Därför tänker jag till hösten söka in till sjuksköterska och sedan eventuellt specialisera mig inom akutvård.

” *Min dröm just nu är att åka till Costa Rica och lära mig att surfa.*

Mina intressen är främst träning och att umgås med mina nära och kära. Sedan älskar jag också nya möten med människor därför vill jag resa. Tyvärr inträffade pandemin precis när jag tänkte ge mig ut i världen och utforska den. Men jag anser att det aldrig blir för sent att resa. Min dröm just nu är att åka till Costa Rica och lära mig att surfa. Då skulle jag vilja åka till ett ”camp” där man träffar många andra människor och samtidigt lär sig surfa och utforskar platsen. Eftersom jag älskar att röra på mig och träffa nya människor är detta en bra möjlighet till att göra båda. Antingen vill jag åka själv eller med en kompis. För att lära

känna så många nya människor som möjligt känns det bästa att va så få som möjligt som redan känner varandra.

Det lockar mig att åka till Costa Rica just för att det ser så härligt ut. Jag har varit på många ställen i mitt liv men aldrig i denna världsdel. Det känns spännande och trevligt att vara på ett ”camp” med många olika människor. Att lära mig att surfa har dessutom alltid varit ett mål i mitt liv.

Eftersom vi lever i en tid där mycket är begränsat får min resa vänta tills allt är under kontroll igen i världen. Därför vet jag inte när denna resa äger rum men som sagt är det aldrig för sent i livet för att resa.

Ellen Sjöbrink Sx 20, resestipendiat

Ett annorlunda skolår

Så var året 2020 till ända och även Eksjö gymnasiums värld har varit annorlunda detta märkliga år 2020.

I mars månad övergick gymnasiet för första gången någonsin till enbart distansundervisning. Det var snabba beslut och kort omställningstid för lärarna och eleverna även om vi anat vart åt det var på väg. När så beslutet togs i Stockholm om att stänga gymnasierna omgående så var det bara för oss att rätta in oss i ledet och agera utifrån beslutet även om vi just då inte såg någon smittspridning vare sig på skolan eller i kommunen. Vi gav eleverna en extra studiedag så att lärarna kunde planera och ställa om sin undervisning.

» Som överraskning bjöd skolledning på trolleri i världsklass.

Sedan löpte det på med resultat som var över förväntan. Lärarna och verksamheten klarade av detta på ett fantastiskt sätt även om det självklart fanns (och finns) saker att hela tiden skruva på. Vad gäller eleverna som grupp så klarade även de av denna undervisningsform på ett bra sätt. Naturligtvis fanns det tyvärr elever som kom i kläm och inte klarade av distansundervisning och detta kunde bero på allt från svårigheter att hantera det stora egna ansvaret som denna undervisning kräver till att eleven kanske inte har förutsättningar hemma att klara av detta. Dessa elever försökte vi identifiera och så småningom skapades möjligheter att ta in dem på plats och ha vanlig undervisning. Likaså kunde vi hantera

elever som behövde komma in till skolan för att genomföra praktiska moment och vissa examinationer.

I juni var det så dags för årets studentfirande samt den traditionsenliga balen. Under senare delen av vårterminen hade skolledningen varje vecka en dialog med elevrepresentanter från alla avgångsklasserna för att tillsammans planera och forma studentfirandet på bästa sätt. Tack vare en jättebra dialog med eleverna så blev det sena ofrånkomliga beslutet att ställa in studentbalen till slut en formalitet som i princip alla eleverna accepterade och förstod.

Studentfirandet kunde däremot genomföras men på ett helt annat sätt än traditionellt. Årets firande skedde på så sätt att varje klass kom in till skolan under olika tider på studentdagen, fotograferades först och sedan träffade mentorerna i uppiffat klassrum. Här åt klassen tillsammans, fick stipendier av kringgående skolledning och firade ljudligt och livlig klassens student. Som överrask-

ning bjöd skolledning på trolleri i världsklass genom att den världsberömda magikerduon Brynolf&Ljung fanns på plats och gick runt mellan klassrummen och bjöd på ett antal helt obegripliga trollerier. Mycket uppskattat besök.

Skolledningen hade även ordnat så att hela studentdagen direktsändes så att nära och kära kunde följa dagen hemifrån. Detta avlöpte med så bra resultat att denna "touch" kanske kommit för att stanna.

När så höstterminen startade upp var vi nog många som både trodde och hoppades att läsåret skulle kunna genomföras som vanligt men ack vad vi bedrog oss. I skrivande stund har skolan haft växelvis distansundervisning samt senare full distansundervisning från mitten på november. Vårterminen startar likadant och vi hoppas kunna återgå till någon form av på-plats-undervisning senare under terminen

i de bästa av världar.

För mig som gymnasiechef och ytterst ansvarig för verksamheten är dialogen med eleverna mycket viktig och genom denna kan vi fortsätta att öka förståelsen för varandra, skapa nya möjligheter och utveckla verksamheten. Året 2020 har verkligen gått i dialogens tecken, både internt i verksamheten och externt med andra som på något sätt är inblandade i Eksjö gymnasiums utbildningar.

Jag, som alla andra, hoppas naturligtvis på ett 2021 som återgår till det mer normala som vi alla är vana vid men samtidigt arbetar vi för och förbereder oss för en vårterminen som ser fortsatt annorlunda ut.

Utän all fantastisk personal och alla underbara elever hade inte det här gått så bra som det gjort. Tack alla!

Tomas Eliasson, gymnasiechef

Besök ett av Sveriges äldsta karamellkokerier! Hantverk sedan 1929.

Mariannelunds
KARAMELLKOKERI

SINCE 1929

Sommaröppet
4 juni – 26 augusti
Måndag – fredag 9–18
Lördag – söndag 10–15
www.karamellkokeri.se

Från B2-skola till teknisk högskola

Mina två yngre bröder, Lars-Börje och Tore, och jag själv föddes in i skolans värld. Våra föräldrar, Kerstin och Göthe, var båda folkskollärare och hade tjänstebostad på andra våningen i skolhuset i Kulla utanför Eksjö fr. o. m. det år jag började i 1:a klass.

Skolan var en så kallad B2-skola där årskurs 1-2 undervisades tillsammans av en småskollärare och årskurs 3-6 av en folkskollärare. Vi tre bröder hade alla min mor som lärare i årskurs 3-6. Totalt var vi ca 15 elever. Det var ordning och reda och inget stök. Jag upplevde själv inte att mina kamrater tyckte att jag särbehandlades. Min far undervisade i kommunens centralskola i Höreda.

” På morgonen gällde mjölkbil (på flaket eller i hytten) eller cykel.

Efter årskurs 6 började jag 1948 i fyraårig realskola på Eksjö Högre Allmänna Läroverk. Kulla - en skola, ett kapell och utspridda bondgårdar - ligger drygt en mil utanför Eksjö i riktning mot Sävsjö och kommunikationerna var dåliga. På morgonen gällde mjölkbil (på flaket eller i hytten) eller cykel men med tiden allt mer bil med min far. När jag cyklade blev jag då och då upphunnen och upplockad av en av våra lärare som bodde i Nässjö och körde bil till Eksjö. Cykeln gömde jag i buskarna bredvid vägen. På eftermiddagen avgick bussen till Sävsjö kl.15. För att hinna med den fick jag lov att gå tidigare från lektionerna. Jag var befriad från morgonbönen.

Det gick bra i skolan i de naturvetenskapligt inriktade ämnena och ok i de övriga. Det

blev därför naturligt att jag efter realexamen gick vidare till gymnasiet treåriga reallinje. Det var dock först efter något år som planerna på att söka en teknisk utbildning växte fram. Som förstahandsval hade jag väg- och vattenbyggnad (V) på Chalmers.

Några av oss upptäckte att högt betyg i teckning gav höga meritpoäng till naturvetenskapliga utbildningar. Vår strategi blev då att överösa vår teckningslärare med teckningar, målningar och perspektivritningar. Arbetsinsatsen gav mycket god utdelning.

Alla i vår klass var skötsamma gymnasieelever. Vi hade bra lärare i nästan alla ämnen och det var ordning och reda. Endast en gång ådrog jag mig en lärares verkliga missnöje. Läraren hade i klassboken skrivit en anmärkning om sen ankomst för en annan elev. Jag tyckte att det var kitsligt i överkant och skrev ”10 sekunder” efter anmärkningen. Jag erkände tilltaget och lade sedan ner enormt mycken tid på hans ämne, dock utan att lyckas höja betyget. Lärarens kommentar var: ”Det hade jag inte väntat mig av Sjöberg”.

Jag fick det hedrande uppdraget att vara ordförande i läroverkets idrottsförening. Det var aningen svårhanterligt eftersom det var svårt för mig att stanna kvar i Eksjö efter kl.15. Men jag hade bra medhjälpare. Föreningen ordnade bl.a. skoldanser. Första gången bjöd jag upp min flickvän istället för rektorns fru till första dansen - etiketsbrott. Vi fick dansa hela dansen ensamma. Skolan deltog i tävlingar i friidrott för skolungdomar på Stockholms Stadion. Själv åkte jag ut i semifinalen på 400m. Trots detta blev jag sista året utsedd till skolans bästa idrottsman.

E f t e r m i l i t ä r t j ä n s t o c h

reservofficersutbildning började jag 1957 på den då fyraåriga V-linjen på Chalmers. När jag fyra år senare, 1961, tog civilingenjörsexamen var arbetsmarknaden lysande. Minst 70% av mina kurskamrater hade fått arbete innan de tog examen. Själv hade jag fått anställning i Skånska Cementgjuteriet (idag Skanska). Innan jag hann påbörja anställningen träffade jag emellertid mer eller mindre av en slump en kamrat från militärtjänsten som redan arbetade som assistent på institutionen för vattenbyggnad på V. Han beskrev med stor entusiasm hur roligt och intressant det var att undervisa och forska. Plötsligt sa han: ”Jag tror att det är en tjänst ledig. Skall vi kolla om professorn är inne?”. Det var han. En halvtimme senare hade jag fått tjänsten. Jag har aldrig ångrat att jag växlade spår. Jag tog mig igenom hela det akademiska karriärsystemet och fick så småningom en professur i ämnet.

Under tiden som teknolog träffade jag min blivande hustru, Anne. Efter examen gifte vi oss och bildade familj. Vi har tre barn och sju barnbarn.

1989 förordnade regeringen mig att vara högskolans rektor. Jag kommer ihåg att det gick rysningar längs ryggen första morgonen som jag körde in på Chalmersområdet som Chalmers chef. Det kändes enormt stort.

Att vara rektor för Chalmers innebär ett mycket stimulerande arbete där högskolan samverkade med hela samhället - från studerande till näringsliv och regering. Något som gav mig väldigt mycket var samarbetet

och samvaron med teknologerna. Chalmers Studentkår har under flera år utsetts till bästa studentkår i Europa.

Det största projektet under mina nio år som rektor var överföringen av Chalmers från att vara en statlig högskola till en stiftelsehögskola. Chalmers och KTH hade begärt hos regeringen att få övergå till denna friare organisationsform. Endast en högskola fick denna möjlighet och det blev Chalmers.

Rektorsrollen inrymmer inte bara arbete utan också fest - spex och studentbaler, examinationer och promotioner, nobelbanketter och kungamiddagar - ofta tillsammans med Anne. Akademisk högtidsdräkt var anbefallen vid många av tillställningarna varför fracken blev flitigt använd.

1998 kände jag att jag gjort mitt. Efter samtal med min mentor vid köksbordet, min hustru Anne, sade jag upp mig som rektor och vd. Jag var då 63 år och hade inte gjort upp några direkta planer för framtiden. Men telefonen började ringa och mina tjänster efterfrågades. Jag fick uppdrag inom såväl högskolan som näringslivet som fyllde hela min tid. När jag var 70 år bestämde jag mig för att alla mina uppdrag skulle vara avslutade när jag fyllde 75. Och så blev det.

Jag har haft förmånen att få göra en fantastisk resa genom hela vårt utbildningssystem. Grunden lades på Eksjö högre allmänna läroverk. Där väcktes mitt intresse för naturvetenskap och teknik. Jag har bara positiva minnen från mina sju år i Eksjö.

På resa genom livet – från vägran till längtan

Efter en tids självisolering tar jag mig tillbaka till mitt barndomshem, omgivet av gnistrande snö och morgondimmans lugn. Där får mina gamla dagböcker mig att fundera på min resa ut i världen – hur min vägran förvandlades till min längtan.

Jag minns en dag för sisådär 15 år sedan under mitt sista år på samhällsvetarprogrammet på Eksjö Gymnasium. Jag är på väg till en lektion och trots att jag gärna sneglar ner i backen fastnar mina ögon på en handgjord affisch med de stora bokstäverna QURR hängande på anslagstavlan. Den efterlyser deltagare till ett internationellt ungdomsutbytet som snart ska äga rum bara en kilometer från mitt hem. Utan att riktigt förstå vad detta handlade om eller att detta skulle bli en slags dörröppnare i mitt liv, anmäler jag mitt intresse.

» Vid studentens tidpunkt tar jag fram min rebelliska sida och hoppar över balen för att istället åka en månad till Jordanien.

Att jag vågade anmäla mig förvånar mig faktiskt nu när jag ser tillbaka. För jag minns hur jag väldigt bestämt vägrade att följa med på en klassresa till Tanzania som 14-åring, trots min mammas uppmuntran. Jag frågar min mamma vad min vägran kom av men varken hon eller den vuxna jag har något bra svar. Kanske var det hästarna jag inte ville lämna, kanske fanns det en rädsla, eller så var det bara väldigt ointressant för mig.

Om anledningen var hästarna, är det lite

komiskt att det faktiskt var genom dem som min längtan till världen och resor kom. Jag var aldrig aktiv eller intresserad av elevrådet eller liknande organisationer (som jag idag gärna engagerat mig i), utan la istället all energi på stallet och på hästrelaterade föreningar. Det var just genom detta föreningsarbete, med användning av familjens högljudda modem, jag kom i kontakt med en familj på en hästgård i Kanada. Kontakten ledde till att jag tillbringade sommaren innan tredje årskurs hos dem och som tur var gick sommaren bättre än resans start. Den började med att jag obegripligt lyckas lämna gateområdet av misstag och komma ut på ett låst bagageområde. Det var med nöd och näppe jag lyckades tillkalla förvånad personal som hjälpte mig att checka-in igen.

Efter hemkomsten går tiden snabbt och vid studentens tidpunkt tar jag fram min rebelliska sida och hoppar över balen för att istället åka en månad till Jordanien och hälsa på vän-

nerna från ungdomsutbytet. Det är början av en tid av universitetsstudier och engagemang i olika typer av globalt inriktade föreningar. Det leder till att jag år 2015, nästan lika många år efter jag vägrat skolresan till Tanzania – får mitt absoluta drömjobb; att arbeta i en ungdomsorganisation utplacerad av Sida i just detta land.

Det blev tre lärorika år boende i Tanzanias största stad Dar es Salaam och en stor anledning till varför jag trivdes så bra var mina fantastiska kollegor, som inte bara välkomnade

mig till jobbet, utan också bjöd in mig på bröllop och second-hand shopping. De är nu min andra familj och genom min resa från vägran till längtan har jag insett att livet kan vara lite som en fjärl som kommer på våren, den kan ha olika färg, nyans och riktning. Ibland förändras dess karaktär och innehåll, ibland sluter den in sig i sin kokong för att sedan, kanske oväntat, precis som vitsipporna slår ut, knacka på dörren – i ny eller uppdaterad form.

Sofia Jagbrant, Sx 05

LAURENTII GILLE
+ EK SJÖ + 1994 +

*Laurentii Gille -
en hembygdsförening
i tiden*

Se våra filmer på
YouTube

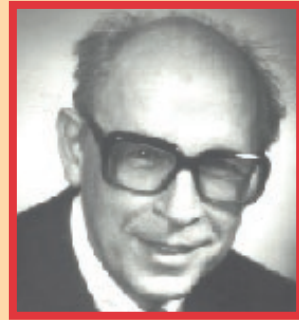
*Vi brinner
för Eksjö's
historia*

Blå medlem. Kontakt:
www.laurentiigille.se

Händer det något »därhemma«?

www.brevethemifran.se/eksjo

Lektor Jan Ellesson tjänstgjorde 1970-1993 vid Eksjö Gymnasium. Han utsågs till hedersdoktor vid Lunds Universitet 1995. Redan 1992 var han på förslag som hedersdoktor i Naturgeografi, men det blev institutionen för Teknisk Vattenresurslära som belönade honom för hans tjänster. Hans senaste vetenskapliga arbete publicerades 2018 och handlade om 50 års, 1957-2007, nederbördsmätningar i Skåne.

Minnen från Eksjö

Då jag kom till Eksjö Gymnasium hade jag erfarenhet av både skoltjänst och universitetslärtjänst och jag var jämnårig med elevernas föräldrar. Därmed betraktades jag troligen av eleverna som ganska gammal. Jag fordrade ordning och reda och att det var jag, som ledde undervisningen i klassrummet. Det var en annan tid då. Skolan å sin sida ställde krav på läraren: Att han kom i tid till lektionen och att han var bäst i klassen och kunde svara på alla elevernas frågor. Två krav, som det inte alltid var lätt att leva upp till. Och så skulle han kunna namnen på alla eleverna. Det verkar självklart men så var inte alltid fallet. Jag har haft kollegor med många klasser, som inte klarat det men också en gång en rektor, som kunde namnet på alla elever på skolan.

Själv började jag terminen med att låta eleverna sätta sig som de ville. Därefter placerade jag de elever, som såg och hörde dåligt, längst fram, tillsammans med dem, som från början satt sig längst bak och därefter

övriga i bokstavsordning. Själv satt jag aldrig i katedern. Jag ritade mycket på svarta tavlan eller pekade ut på vägg-kartor och det var en psykologisk fördel att stå mitt bland eleverna. Jag gjorde mycket, som eleverna inte var vana

” De trodde inte det var sant, då jag sade, att de inte behövde skriva sitt namn på proven, då svaren lämnades in.

vid. De trodde inte det var sant, då jag sade, att de inte behövde skriva sitt namn på proven, då svaren lämnades in. De skulle endast skriva ett 4-siffrigt tal, där alla siffror skulle vara olika och inte i följd. Det hände aldrig under min tid att två elever skrivit samma tal! Ingen viste vem som skrivit provet förrän det kvitterades ut rättat eller bedömt. De blev således objektivt bedömda i ordets veklga betydelse. En elev avslöjade sin identitet genom

bristande kunskaper i svenska språket. Det var en flicka från Riga i Lettland. Hon var stipendiat och läste Bi i 2:a årskursen på N-linjen. Andra terminen klarade hon samma uppgifter som kamraterna (samma frågor som kamraterna fick och utskrivna på svenska och utan lexikon) och svarade på förståbar svenska. Hon var en av de bättre i ämnet och det gav henne också ett fint bokpremium i Bi vid avslutningen.

För eleverna var det stressande att gå fram inför klassen och peka ut på den stora väggkartan. Det var inte som att se i kartboken där hemma då man gjorde läxan. Allt hade andra proportioner, då man stod så nära. Det var lätt att bli nervös och peka fel. Då var det en tröst att höra magistern berätta hur hans kamrater gjort för att lura läraren. Jag visade hur vi gjorde på min tid. En elev kom senare efter en lektion och berättade med låg röst i förtroende: ”Det fungerade!” Vad var det som fungerade undrade jag. Jag hade naturligtvis glömt hela historien vid det laget. ”Det gick att lura läraren” blev svaret. Historien refererade ju till i en nödsituation och för att bygga upp självförtroendet. Ett annat sätt att stärka självförtroendet, som vi

övade tillsammans, var att säga som världsmästaren i tungvikt, Muhammad Ali brukade säga: ”Jag är störst och jag är vackrast!”. Om det vid något tillfälle kärvade till sig och blev besvärligt behövde jag bara säga. Hur var det Muhammad Ali brukade säga? Om då en stor och stark pojke svarade ”Jag är vackrast” då bröts förtrollningen och alla slappnade av.

Vi hade sexualundervisning utanför de ordinarie ämnena och den meddelades eleverna på timmar till förfogande med 6 lektioner per elev i helklass. Studierektor ansvarade för det administrativa men jag, som huvudlärare i biologi, fick fördela innehållet bland mina kollegor. De resignerade den ene efter den andre, till och med den entusiastiska Kolte tröttnade. Jag höll liv i detta program i 23 år. Det var modernt med utvärderingar. De gav ingen annan information än att alla ville mer av allting!

En flicka var så mogen att hon kunde tänka lite själv. Hon skrev bl. a.: ”Förr tyckte jag att allt som hade med det sexuella att göra var fult. Det tycker jag inte längre.”

En gång hade jag gått till kollegierummet för att läsa tidningen på kvartsrasten. Då kom Bengt Kristiansson inrusande och ropa-

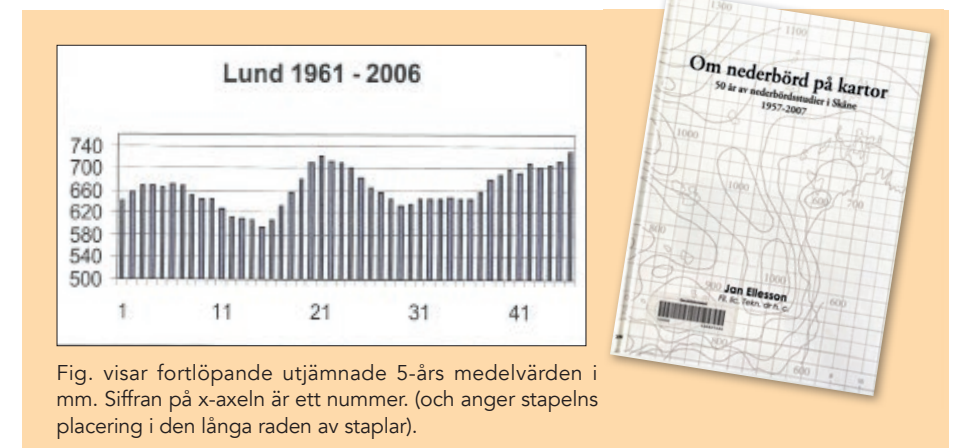

Fig. visar fortlöpande utjämnade 5-års medelvärden i mm. Siffran på x-axeln är ett nummer. (och anger stapelns placering i den långa raden av staplar).

de: Du får ta över nere i Aulan, Jag måste på vad det nu var som var så bråttom, du känner honom! Honom visade sig vara Ernst Hugo Järegård. Han var visserligen från Ystad men jag kände honom inte. Vi hade båda gått på Läroverket men inte samtidigt. Han blev relegerad året innan jag började. Järegård var ju en känd skådespelare och Strindberg stod på program-met. Järegård hade introducerat sig själv, då det dröjde och eleverna surrade litet. Då jag dök upp tog Ernst Hugo genast till orda och sade: "Min gamle vän Jan Ellesson tycker att det där med Strindberg låter för tråkigt. Skall vi inte ta nåt lite roligare". "Jo lite roligare" skrek eleverna. Bengt hade tydligen varit in om på vägen ut och meddelat att det var jag, som skulle ta hand om honom. Nu tog han hand om sig själv och så kunde jag återgå till mina lektioner.

”” *Min gamle vän Jan Ellesson tycker att det där med Strindberg låter för tråkigt. Skall vi inte ta nåt lite roligare?*

Det fanns något som hette Koncentrationshalvdag, som utgjordes av i detta fallet två

lab.timmar och två lektionstimmar, som lånats av ett annat ämne. Jag gick till studierektor och anmälde schemaändringen och att vi skulle utföra snötaxering i terrängen utanför Eksjö. Det blev en fin vårvinterdag med sol och blå himmel och någon plusgrad. Idealiskt väder för att mäta densitet hos snö. Det var aktuellt med snölastar på hustak. Vi skulle samlas utanför skolan i lämplig klädsel. Jag medförde instrument för snömätningen. Vid genomgången före övningen hade jag lovat, att om det gick bra, skulle vi avsluta med bakelser på Eksjös konditori (på Norra Storgatan). Övningen fungerade bra och vi hann även åka pulka och på tefat innan det var tid för bakelser. Jag måste nu meddela att efter vår planering hade skolans Rektor meddelat, att inga lektioner fick avslutas på stadens konditorier. Det var en order! Men magistern har ju lovat sade eleverna. Då sade jag bara: Har jag lovat så skall det bli! Och så gjorde vi det. Men döm om vår förvåning! På konditoriet satt Rektor Eyvind Westman med sin klass! Då tänkte jag: "Jag hade ju lovat och det hade kanske Du också gjort käre Westman". För han var en Hedersman!

Jan Ellesson

Orienteringsprofilen - Eksjö gymnasium

Orienteringsgymnasiet i Eksjö är ett av landets tre riksidsrottsgymnasier för orientering. Skolan ger eleverna möjlighet att utöver sina studier satsa optimalt på orientering. Varje elev väljer bland de program som finns på Eksjö Gymnasium och kombinerar studierna med orienteringsträning och orienteringsstudier. Schemat anpassas så att det finns utrymme för träning på dagtid.

Vi erbjuder fem träningspass i veckan. Det finns möjlighet till morgonpass. Två dagar i veckan åker vi med buss till någon av Eksjö-området många olika terrängtyper. Utöver orienteringsträningen använder vi oss av kommunens olika anläggningar för att bedriva träningen så allsidigt som möjligt.

I kombination med träningen läser eleverna ämnet specialidrott där de nationella kurserna Idrottsspecialisering 1 och 2 samt Tränings- och tävlingslära 1 och 2 ingår. I de kurserna ingår allmän träningslära, fysiologi och mental träning. Eleverna får möjlighet att lära sig hur kroppen fungerar och påverkas av

träning, hur det är bäst att äta samt hur de kan styra tankarna mot en bra prestation. De får träningsdagbok och samtalar regelbundet med en tränare. Just nu är vi fyra tränare som jobbar med orientering på Eksjö gymnasium. Sett över tre år är det 30 elever jämnt fördelat mellan killar och tjejer.

Varje år åker vi på flera läger för att få erfarenhet av olika terrängtyper. För att få internationell erfarenhet åker vi på ett läger i Europa. Lägren är en av de stora höjdpunkterna under OL-gymnasietiden. Eleverna bor i enkelrum på skolans elevhem som ligger granne med skolan. Närheten till boendet kan vara en bidragande orsak till att flera av OL eleverna ses med tofflor på fötterna i skolan.

Orienteringseleverna är ofta studiemotiverade och gör avtryck i klassrummen och det uppskattas av lärarkollegiet. Det är något som vi tränare ofta får höra när en OL-elev är uppe för diskussion.

Joakim Hedenskog, Sx 03

*Böcker
- vår passion!*

**EKSJÖ
BOKHANDEL**

Helena, Nina & Julia

Södra Storgatan 11 * 0381-10060 * www.eksjobokhandel.se * info@eksjobokhandel.se

Rektor Johan Nilssons släktskap med Fritjof Nilsson Piraten

Sommaren 2020 fick Kamratföreningen Ett vänligt brev från f.d. lektorn vid Eksjö Gymnasium, Jan Ellesson. Han var hos oss 1970-1993 och han och jag hade mycket med varandra att göra, han som biologilärare och jag som fysiklärare ofta i samma klass. I detta brev berättade han om att han då och då hört berättas att den legendariske rektor Johan Nilsson och Fritjof Nilsson Piraten på något sätt var släkt.

Jan Ellesson redde noggrant ut de båda människors härkomst och hur de var släkt med varandra. Johans far gifte sig med Hanna, som hade en syster Elna och med henne gifte sig Fritjofs morfar. Således var Johan kusin med Piratens mor.

Skall vi nöja oss med detta? Inte jag i alla fall utan började söka efter mer information

på nätet (januari 2021). Det var ju bara en åldersskillnad på 10 år mellan de båda männen och de träffades i Lund. Extraläraren Johan lockade in Piraten i ett debattlystet matlag. Vi vet att Johan Nilsson sen han kom till Eksjö förutom att han var rektor (1919-1950) också var stadsfullmäktiges ordförande (1935-1955). Vid den stora jubileumsutställningen 1938 var han en av förgrunds personerna.

Östana-bladet 1972 ägnar stor uppmärksamhet åt rektor Johan Nilsson (1885-1971). Rektor Lars Hagberg skriver om Johans insatser för skolan; kvinnliga elever i gymnasiet år 1920, gymnasiets förstatligande 1927, om- och tillbyggnad av läroverket 1929-1931 samt tillkomsten av landstingets elevhem 1953.

Ur nämnda nummer återger jag vad överstelöjtnant K. Wårnberg berättat. Mellan rek-

tor Nilsson och adjunkt Benno Rosenbund utvecklades efter hand en stark animositet. Rektor bevisade en av Rosenbunds lektioner. Adjunkten ville för eleverna klarlägga kom-materingens viktiga betydelse och skrev på tavlan "Rektor säger läraren är en drummel". Rosenbund säger sen att det blir en helt annan betydelse om man tillägger två komman. "Rektor, säger läraren, är en drummel". Man kan härav förstå innebörden av ordet animositet.

Piraten var i unga år förälskad i Gertrud Feuk. Men hon blev Johans hustru!

Många har väl, liksom jag, läst Piratens bok Tre terminer och Anne Horten har sin förebild i Gertrud. Vid mitt letande på nätet kom jag i kontakt med Lars Westerberg, som påminde mig om att elevhemmets första husmor, Susanne Hallgren, var styvdotter till Piraten. I Östana-bladet 1992 finns en bild på husmor och rektor Nilsson tagen 1953. Berättelserna om Susanne, Piraten och Johan levde kvar, när jag kom till elevhemmet 1959.

Margaretha Bladh, Sx 62

Putte Kock

Catering. Att köpa in maten till fest, bröllop eller vilken tillställning som helst sparar både tid och besvär. Vi levererar högklassiga bufféer, sobra bröllopsmiddagar, smäktande grillmenyer och allt däremellan.

Sittningar kvällstid och helg vid minst 30 personer

Matsal. I vår vackra restaurang serverar vi Dagens rätt varje helgfri vardag kl 11.30-14. Vällagad husmanskost »with a twist« är vårt signum. Självklart är allt lagat från grunden precis som »förr i tiden«.

Nya Sennarts
KONDITORI · EKSJÖ

0381-61 13 90 · www.lennartskonditori.se

Mån-fre 7.00-18.30.
Lör 8.00-16.00
Sön 10.00-16.00
Stora Torget, Eksjö.

Miljögruppen, studentbalen och mattetävlingarna ledde rätt in i toppolitiken

Tiden på Eksjö Gymnasium har på många sätt präglat mig och satt spår som syns än idag. När jag fick chansen att dela med mig av några upplevelser och tillbakablickar är det fascinerande att se hur några av de händelser som skedde då fortfarande lever kvar i det arbete jag nu har.

Jag har alltid varit något av en mångsysslare. Många ämnen intresserade mig och jag hade svårt att välja linje i gymnasievalet. Två veckor innan skolstart bytte jag från naturvetenskaplig- till samhällsvetenskaplig inriktning. Något som jag uppskattade mycket var dock att jag trots det fick möjlighet att förkovra mig lite extra, inte minst i matematik och jag kunde smita med på en del matematiktävlingar som egentligen var reserverade för "naturarna".

Möjligheten till den mångsidigheten har hjälpt mig mycket när jag som energipolitiker ska försöka binda samman ett tekniskt och fysiskt system med de samhällsmässiga värden som också ska bidra. Tack vare gymnasietidens mångsidighet och det efterföljande tekniska basåret på Chalmers tror många att jag är ingenjör, just för att jag fått ta del av helheterna, något få politiker i min omgivning brytt som om att lära.

En annan del av gymnasietiden som jag garanterat kommer bära med mig var miljögruppens arbete. När jag får frågan hur jag blev politiskt engagerad brukar en del av svaret handla om miljögruppen på gymnasiet. Jag var, bokstavligen talat, skolans miljögrupp och skötte ensam pappersinsamling och en

del andra småsaker. Det var en utmärkt syssla att sköta innan skoldagens start, då jag ofta kom lite tidigt till skolan. Det miljöintresse som odlades under gymnasietiden var också det som bar mig in i politiken. När jag nu har haft chansen att förhandla fram energöverenskommelser så väl som världens tuffaste klimatmål så finns det en tacksamhet över att jag fick förtroende och ansvar under min tid i Eksjö som hjälpte mig växa.

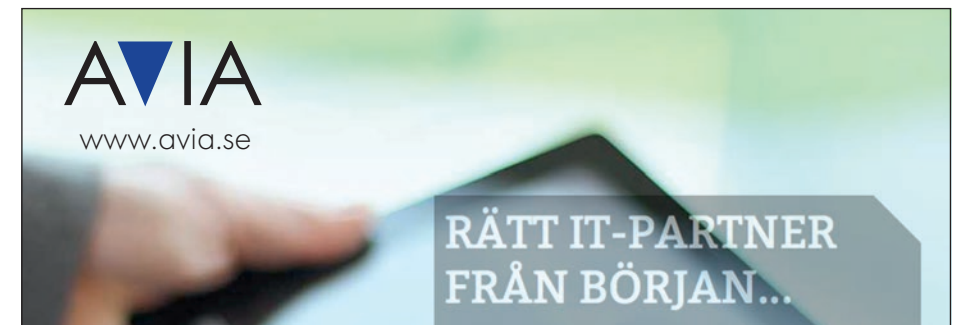
” Att våga testa och se vart det leder är något som har gjort att jag är där jag är idag.

Den sista delen, som också markerade slutet av vår studenttid, som jag minns var studentbalen. Någon vecka innan hoppade det tilltänkt värdparet av. Jag har genom hela mitt yrkesliv och uppenbarligen även under studietiden tänkt att ser jag en öppning är det värt att prova. Jag och min partner till balen hoppade in i det okända och skötte det förhoppningsvis rätt bra, trots att vi fått minimalt med instruktioner i förväg. Det var exempelvis inte förrän på plats som jag fick reda på att jag förväntades hålla välkomstal. Jag är ändå glad att vi tog oss an det. Att våga testa och se vart det leder är något som har

gjort att jag är där jag är idag. Jag trivs ypperligt med att ansvara för energi- och klimatfrågor. Det finns inget hellre jag skulle göra. Ändå valde jag att tacka ja när jag fick frågan om att vikariera på de ekonomisk-politiska frågorna. Att få chansen att förhandla fram statsbudgetar med finansministern mitt under brinnande corona-pandemi var en erfarenhet som var alltför spännande för att tacka nej till. Så när dörren gläntades hoppade jag glatt in och tänkte, liksom Pippi: ”Det här har jag aldrig gjort förr, så det klarar jag säkert!” Inte helt olikt hur det var när vi fick frågan om att agera värdpar på studentbalen.

På vår studentdag 2002, minns jag hur en av mina klasskamrater sade: ”Bli nått stort nu Nordin”. Av någon anledning har jag burit med mig de orden. Jag hoppas att hon som uttalade detta tycker att jag gjort något gott av de förmågor jag har och att det kommer många fler studenter från Eksjö som också kan bli någonting stort. För vi kan alla göra stordåd i vår lilla värld, oavsett om det är i rikspolitiken, verkstadsföretaget eller hemtjänsten. Att göra en insats där vi befinner oss är en ledstjärna jag hoppas och tror att många delar med mig. Det är så vi tillsammans skapar ett bättre samhälle.

Rickard Nordin, Sx 02

Från Aschanska gården till Skånes hembygdsförbund

Det knarrade i trappan som ledde upp till mormor och morfars vind. När dörren slogs upp mötte jag en doft av malmedel, damm och solvarmt trägolv. Där började resan som ledde fram till mitt liv idag. På vinden gick jag på upptäcktsfärd och i timmar genomgicks innehållet i den sjulådiga byrån. Där låg glasplåtar, sorgkantade kuvert med inbjudningar till begravningar, lösa skjortkragar och småskräfs som dansbiljetter till Folkets park, udda knappar och bra-att-ha-saker. Längs väggarna, i mörkblå tygpåsar, hängde sköra svarta klänningar, finkostymen och pälsen på vinterförvaring. Vilka var de som hade burit kläderna, skrivit breven, krängt på sig de högskaftade knäppkängorna och lyssnat på musiken från trattgrammofonen? Under intervjuer med mina kära morföräldrar framträdde ett förflutet, personerna på fotografierna fick namn och jag var fast, det här var min grej.

”Albert Engströms skeva kvinnosyn störde mig redan då

1978 började jag på humanistisk linje med fokus på språk och historia. Var inte någon särskilt flitig elev, gjorde det som intresserade mig. Under gymnasietiden deltog jag i en studiecirkel om lokal historia med sikte på sommarjobb på Eksjö museum och turistbyrån. Somrarna där var en skola i att möta människor, kommunicera och förmedla kulturarv. Stadsvandringar, svara på turisternas frågor, lära känna kulturhistoriska platser i kommu-

nen, visa Fornminnesgården, sköta statistik och vara trevlig. Alltid iförd ett fult blårandigt Carl Larsson-förkläde som var långt från min mer proggiga stil. Albert Engströms skeva kvinnosyn störde mig redan då och idag hade visningarna av hans alster fått en annan riktning.

Längtan bort, bort från Eksjö ledde till franskastudier i Aix-en-Provence, en vår i Paris och tre terminer vid Lunds universitet. Grammatiken blev mitt fall och fransklärambitionerna försvann. Men jag upptäckte poeten Arthur Rimbaud och Edith Piaf! De många musik- och pubkvällarna på Smålands nation bidrog med andra insikter.

I Lund blev perspektiven större, och fem år med konstvetenskap, bebyggelsekultur, byggnadsvård, arkiv och mitt huvudämne etnologi

öppnade världen. Allt detta gav redskap för att förstå förändring över tid och att tolka spår av mänskligt liv. Det jag sett på mina morföräldrars vind hamnade nu i ett större sammanhang.

Etnologin blev mitt ”hemma” och en navigatör i tillvaron. Uppsatsämnet ”Svar till mysiga hemmakvällar. Kulturklimat och klassmarkörer i svenska kontaktannonser 1957-1987” väckte intresse och snart stod både SVT, TV 4, P3, dags- och veckopress i farstun. Det blev TV-soffor och samtal i ”Tre-kvart” och ”Bara med Britt”, det senare en smått surrealistisk upplevelse där Britt Ekland kom inglidande i mjukisbyxor och gigantiska solglasögon i den upplysta TV-studion.

En tjänst på Eksjö museum ledde till Aschanska gården, ett borgarhem som skulle öppnas för allmänheten 1988. De fem syskonen Aschan, vilka var de, hur levde de, vad berättar spåren efter dem? Vad förmedlar föremålen, atmosfären, känslan i ett hem? På med etnologglasögonen, sedan följde intervjuer av de som mindes syskonen och långsamt växte historierna fram. Det är ett ansvar att genom urval och tolkningar försöka återge berättelsen om människors liv, med respekt och utan snackiga detaljer. Ett av de första arrangemangen blev ”Jul i Aschanska gården” med dukat matsalsbord.

En sväng med man och barn till York, en kurs i trädgårdshistoria, och sedan åter i Lund och ett vikariat som museilektor på friluftsmuseet Kulturen. Hur kan museer och arkiv vara en del i skolans undervisning? Lärarfortbildningar med museet som bas och arkivforskning med gymnasieelever, nu var jag åter i en lärandesfär och det var jättekul, och svårt. Särskilt när vit makt-rörelsen blev synligare och antisemitismen fick syre. Vi arrangerade seminarier och föredrag med olika forskare

om historieskrivningens makt och vikten av källkritik blev tydlig för mig. Vem skriver vad och med vilket syfte?

Ett vikariat på Skånes hembygdsförbund ledde vidare och sedan 2008 är jag kanslichef och leder arbetet på förbundets kansli på Arkivcentrum Syd i Lund. SH är regional medlemsorganisation för föreningar som arbetar med kulturarv och sätter bygdens historia, miljö och sociala liv i centrum. Vi driver verksamhet i hela länet tillsammans med 105 medlemsföreningar och ett 40-tal samarbetspartner, t.ex. kommuner, organisationer, skolor, museer, arkiv, universitet, studieförbund, myndigheter m fl.

Det dagliga arbetet handlar om kurser, utvecklingsprojekt, seminarier och nätverk om natur- och kulturvärden lokalt och regionalt. Hållbar platsutveckling (lokal turism), arkeologklubbar för barn, lokalhistorisk forskning och skrivande, skolsamarbete kring närmiljön som en del i undervisningen, digital tillgänglighet till kulturhistoriska platser genom t. ex. appen Shuttle m.m. Under pandemin har vår YouTube-kanal växt, vi arrangerar digitala föredrag, kurser och seminarier för en växande skara. Nu är det allt fler som upptäcker sin närmiljö och det som finns att se och göra där. Hembygdsrörelsen har fått en nytändning och fler medlemmar hittar till våra utomhusaktiviteter. Vårt fokus är digital utveckling och kulturarv för överlevnad, d.v.s. hur äldre kunskap kommer till nytta i ett hållbart samhälle.

Drivkraften i en folkrörelse är ett starkt engagemang, viljan att dela kunskap och samtidigt ha kul! Så här vid 60-strecket är jag stolt och glad att få arbeta med det jag verkligen gillar.

Pia Sander, Sx 80

Daniel, Eksjöstudent engagerad i Afghanistan

Intresset för att jobba med människor föll isig ganska naturligt för mig. Med en pappa som flytt Zanzibar fanns intresset redan där. På Eksjö gymnasium läste jag social linje och där var jag lyckligt lottad och fick flera engagerade lärare, särskilt i samhällskunskap. Gymnasietiden kom att bli en fantastiskt bra plattform för mig, som skulle komma att påverka hela mitt yrkesverksamma liv visade det sig. Det var där jag fann min inspiration till det jag hittills har gjort och fortfarande gör än idag.

Även om gymnasietiden ibland var ganska rörig, som för de flesta av oss, förstod jag redan då att jag ville vidare. Alla frågor som vi

brottats med i klassrummet; om fattigdom, orättvisa och ojämlikhet, hade gjort stort intryck på mig. Mina samhällslärare hade lyckats med konststycket att fånga mitt fokus, något som inte var helt enkelt på den tiden, och när det närmade sig examen hade jag själv tankar på att bli lärare. Det var inte ett självklart val att läsa vidare på högre studier, men jag var fast besluten att jag ville studera vidare.

Efter värnplikten började jag mycket riktigt på lärarutbildningen i Stockholm inriktning Samhällskunskap och Geografi, något som speglade tillbaka till min tid på gymnasiet och mina goda erfarenheter av engagerade samhällslärare. Jag undervisade sedan i nio

år i Stockholm och på min fritid vart jag engagerad i olika ideella biståndsprojekt, bland annat i Tanzania där jag har mina rötter. Jag engagerade mig i utbildningsprojekt med fokus på barn och flickors rätt till utbildning. Fokus var på barn och unga som inte hade möjlighet att studera.

” *Alla frågor som vi brottats med i klassrummet; om fattigdom, orättvisa och ojämlikhet, hade gjort stort intryck på mig.* ”

Mitt engagemang i utbildningsfrågor i Tanzania, i synnerhet på Zanzibar, skapade möjlighet att 2009 få ta del av en primärvalskampanj som bland annat rådgivare i utbildningsfrågor. När det uppdraget var klart åkte jag sedan hem till Sverige. Jag tog en paus från läraryrket. Jag hade tagit intryck av min tid som som rådgivare 2009 och mitt intresse för kommunikation och idébaserad verksamhet hade växt. Jag började söka andra typer

av jobb, för att hitta en tjänst där jag kunde vara ute i samhället, och mer aktivt kunna vara med att påverka och forma diskurser.

Mina nya erfarenheter fick mig att tjänstgöra som generalsekreterare på Förbundet för Unga Forskare, och därefter tog jag tjänsten som generalsekreterare på Project Playground. Där fick jag tillfälle att tillsammans med Kronprinsparet skapa trygga platser för barn och unga i utsatta områden i Sydafrika. Jag gick sedan vidare som generalsekreterare för SWE-DO, en humanitär organisation som stöttar människor på flykt i Mellanöstern.

Idag är jag landschef för Svenska Afghanistankommittén, en bistånds- och utvecklingsorganisation som funnits på plats sedan 40 år tillbaka. Tillsammans med 6000 anställda arbetar vi dagligen för förändring i ett av världens fattigaste länder. En förtjänst jag delvis har mina engagerade samhällslärare från gymnasietiden att tacka för. För mig blev Eksjö gymnasium på det sättet en sprängbräda ut till världen.

Daniel Madhani, Sx 95

Bo & ät

i Eksjös vackraste byggnad.

Här sover du bra i kontinental-sängar från Viking Beds.

**Eksjö
Stadshotell**

Eksjö Stadshotell • Stora Torget • 575 31 Eksjö • 0381-13020 • www.eksjostadshotell.se

Dansprofilen – Eksjö Gymnasium

Jag heter Amanda Helgeson och leder Dansprofilen. 2017 tog jag min kandidatexamen från Dans och Cirkushögskolan i Stockholm och har sedan dess jobbat som danspedagog på Kulturskolan i Eksjö och är ansvarig för dansklasserna på Eksjö Gymnasium.

Dansprofilen startade hösten 2019 och är med andra ord en ganska ung profil. Om man väljer att gå dansprofilen får man dansa två gånger i veckan under de två första åren av gymnasietiden. Sedan kan man lägga till ett tredje år också om man vill fortsätta dansa och utvecklas ytterligare.

Under första året läser vi kursen Dansgestaltning 1. I denna kurs ligger fokus främst på att skapa dans. Vi skapar koreografier, både individuellt och i olika gruppkonstellationer, lär oss mer om olika yrkesroller inom dansvärlden, improviserar och skapar i stunden. I den här kursen ligger alltså fokus på olika sätt att skapa inom dans och

vi utvecklar våra koreografiska kunskaper på olika sätt.

Under andra året läser vi kursen Dansteknik 1 och under tredje året Dansteknik 2. Dessa kurser är upplagda som klassiska danslektioner, har du gått mycket på dansklasser innan kommer du att känna igen upplägget på dessa danslektioner. Vi tränar dansteknik inom olika genrer med tyngd på jazz och modern och nutida dans. Här lägger vi fokus på teknik, steg, kombinationer av olika slag och hur tekniken kan användas i koreografier. Vi jobbar med koordination, styrka, rörlighet, musikalitet och självständighet.

Dansprofilen passar den som älskar att dansa. Oavsett om man är nöjd med att dansa på skoltid eller om man vill söka sig vidare inom dansvärlden efter gymnasiet så kommer denna profil att passa.

Amanda Helgeson

Foto: Robert Muller

Så här betalar du årsavgiften:

Betala årsavgiften om 100 kr på bankgiro 5465-7275 eller via swish 123 026 59 18, samt ange namn, adress, examensår och gärna mail och mobilnummer.

Kamratdag 2021 ?!

Med sorg och besvikelse har vi i styrelsen tvingats konstatera att vi även i år måste ställa in Kamratdagen i maj. Inget tyder på att det skulle vara tillåtet eller möjligt att genomföra den. Vi hoppas emellertid att situationen ska vara annorlunda efter sommaren och planerar för en Kamratdag den 25 september. Förhoppningsvis kan vi vara tillräckligt säkra för att gå ut med en inbjudan under augusti. Vi kommer då att bjuda in såväl årets som förra årets jubilarer. Brev skickas som vanligt till alla medlemmar samt till de kontaktpersoner vi känner till i jubilerande klasser.

Allt under förutsättningen att smittläget tillåter ett arrangemang av denna storlek.

Frågor och synpunkter tas emot av undertecknad och Karin Elardt.

(karin.elardt@hotmail.com) 070-6314116

För styrelsen

Hans Toll, ordförande. Mail: toll@telia.com, tel 070-5124014

Kamratföreningen vid Eksjö gymnasium

STYRELSE VALD 25 MAJ 2019

Ordförande	Hans Toll, Östersandsvägen 31, Vetlanda, tel 070 512 40 14
Kassör	Pernilla Andersson, pernilla.andersson@eksjo.se, tel 070 287 53 45
Sekreterare	Karin Elardt, Björka 10, Eksjö, tel 070 631 41 16
Ordinarie	Margaretha Bladh, Skålaskögle, Mariannelund, tel 0496-600 26
Ledamöter	Kenneth Mattelin, Nybrogatan 5, Eksjö, tel 070 300 90 37
	Per Sixtensson, Högaskog, Eksjö, tel 0381-310 44
	Margareta Wissinger, Hasslavägen 6, Eksjö, tel 0381-133 33
	Margaretha Hagberg, Syrenvägen 11, Eksjö, tel 0381-142 50
	Ingbritt Martinsson, Skottsmåla Björkholmen 1, Eksjö, tel 073-0491094
	Paul Hultberg, Vävaregränd 7 C, Eksjö, tel 0381-135 21
	Tomas Eliasson, tomas.eliaasson@eksjo.se
Hedersledamot	Barbro Gunnarsson
Revisor	Rolf Abelsson
Årsavgift	100 kronor
Hemsida	www.eksjogymnasium.se/elevinfo/övrig_elevinfo/kamratföreningen
Facebook	Eksjö Gymnasiums Kamratförening

Personalen på Eksjö Gymnasium, skolavslutningsdagen, mitten av 1970-talet